

از فردوسی تا نبرد گرشاسب

در میدان های تهران مجسمه های خاطره انگیزی نصب شده است

✓ **مژگان مهربانی** مجسمه های زیادی در میدان ها و خیابان های شهر نصب شده که راویان خاموش رویدادهای تاریخی محسوب می شوند و یاد آور هویت برخی از مشاهیر کشور هستند. این مجسمه ها چه به شکل سردیس و چه در هیبت تندیس، سیمانی یا برنزی، جلوه های زیبا در نمای شهر ایجاد

می کنند. مجسمه شاعرانی مانند فردوسی و مولانا، مجسمه نبرد گرشاسب با اژدها در میدان حر، تندیس مرد کوهنورد در میدان دریند و مجسمه های آتوسا، شیرسنگی و آتش نشان در میدان حسن آباد نمونه های دیدنی از این پیکره های هنری در شهر هستند.

میدان فردوسی

مجموعه فردوسی در یکی از مهم ترین و پررفت و آمدترین میدان های شهر قرار گرفته است و قدمت زیادی دارد.

نام مجسمه	فردوسی
نشانی	خیابان انقلاب، میدان فردوسی

اثر ماندگار شاگرد کمال الملک

مجسمه فردوسی اثر ماندگار استاد ابوالحسن صدیقی، نقاش و مجسمه ساز ایرانی و شاگرد کمال الملک است. جنس آن از سنگ مرمر کارا بوده و بیش از ۳ متر ارتفاع دارد. مجسمه روی تخته سنگی به وزن ۵۹ تن بنا شده که در نوع خود بی نظیر است. ساختار این مجسمه بیانگر هویت ملی و نقش ادبیات در تاریخ کشور ماست که هنرمند سازنده آن را با گذاشتن کتاب شاهنامه در دست فردوسی و نشان دادن کودکی در پایین پای او به نمایش گذاشته است.

ویژه نامه روز پنجشنبه
۲ اسفند ۱۴۰۳
شماره ۷۵

۳

میدان حسن آباد

میدان حسن آباد از میدان های تاریخی تهران است که به دلیل معماری ویژه به نمادی از پایتخت تبدیل شده است. مجسمه های آتوسا، آتش نشان و شیرسنگی در این میدان نصب شده است.

نام مجسمه	آتوسا، آتش نشان، شیرسنگی
نشانی	خیابان حافظ، تقاطع خیابان امام خمینی

ملکه هخامنشی در حسن آباد

در ضلع جنوبی میدان حسن آباد و کنار ورودی ایستگاه مترو، مجسمه ای از چهره یک ملکه هخامنشی با بالی رنگارنگ در سمت چپ صورتش، ایستاده روی سکوی سنگی خودنمایی می کند. در ساخت این مجسمه از تندیس اصلی فیروزه رنگی که در موزه ایران باستان قرار دارد، الهام گرفته شده است. این تندیس منسوب به آتوسا دختر کوروش کبیر است که اسفندماه سال ۱۳۹۵ هجری مندی به نام آرش غنچه پور ماکت آن را به جشنواره هنرهای تجسمی فجر ارائه کرد. طرح مجسمه مورد استقبال داوران قرار گرفت و دستور ساخت آن داده شد. جنس تندیس آتوسا از فایبر گلاس بوده و روی پایه ای با روکش سنگ سیاه نصب شده است. ارتفاع مجسمه بیش از ۵ متر و ارتفاع بالی کنار سردیس ۴ و نیم متر است.

یادبود آتش نشانان

مجسمه آتش نشان در واقع یک تندیس برنزی و بزرگ است که مقابل ایستگاه آتش نشانی میدان حسن آباد قرار دارد. این مجسمه در واقع پیکره ۳ مرد آتش نشان در حال اطفای حریق است که در حال نجات یک کودک هستند. تندیس مذکور با هدف قدردانی از تلاش و فداکاری آتش نشان ها توسط حمید کنگرانی سال ۱۳۹۰ ساخته شد. شیرسنگی یا برد شیر مجسمه دیگری است که در این میدان نصب شده است. نماد شیر در فرهنگ بختیاری نشان از شجاعت، شیرمردی و از خودگذشتگی است. مجسمه برد شیر از جنس سنگ بوده و یک متر طول، بیش از یک متر ارتفاع و ۹۰ سانتی متر عرض دارد. سنگ خام این مجسمه از معدنی در نزدیکی مسجد سلیمان استخراج و توسط علی نوذری ساخته شده است.

میدان حر

تندیس نبرد گرشاسب با اژدها در سال ۱۳۱۵ توسط غلامرضا رحیم زاده ارژنگ ساخته و در میدان حر جانمایی شده است.

نام مجسمه	نبرد گشتاسب با اژدها
نشانی	تقاطع خیابان کارگر و خیابان امام خمینی

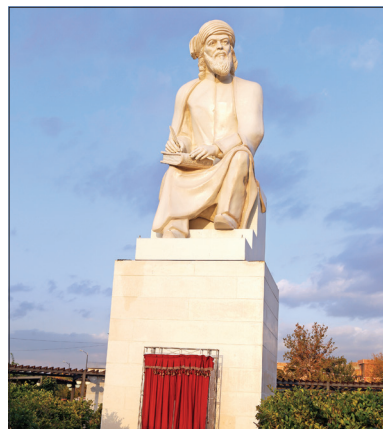
نبرد با اژدها در شهر

تندیس نبرد گرشاسب از خاطره انگیزترین و زیباترین مجسمه های به جامانده از دوران پهلوی است که مبارزه پیروزمندان گرشاسب، پهلوان شاهنامه را با اژدها نشان می دهد. رحیم زاده ارژنگ با خلق این اثر در واقع نماد آزادی و مبارزه با نفس را به نمایش گذاشته است و بی ارتباط با داستان حر در روز عاشورا نیست. ارتفاع این تندیس با احتساب نیزه ای که مرد اژدهاکش در دست دارد، به ۱۲ متر و نیم می رسد.

میدان محمدیه

مجسمه مولانا، شاعر بزرگ ایران از جمله مجسمه هایی است که با توجه به هویت تاریخی محله ساخته و در میدان محمدیه جانمایی شده است.

نام مجسمه	مجسمه مولانا
نشانی	تقاطع خیابان مولوی و خیابان

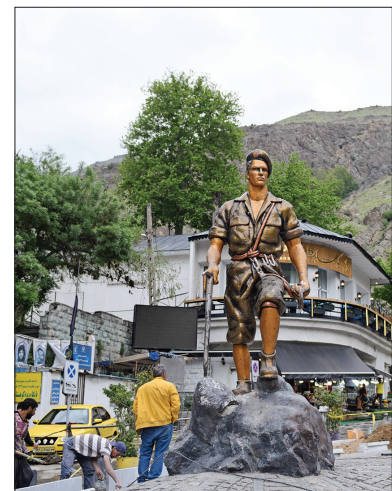
مولانا در میدان تاریخی

میدان محمدیه از جمله میدان های تاریخی تهران به شمار می آید که تا قبل از قرار گرفتن مجسمه مولوی در فضای آن، نمای چندان زیبایی نداشت. به دلیل همجواری این میدان با خیابان مولوی، انجمن آثار و مفاخر ایرانی، ساخت تندیس مولانا و نصب آن در این محدوده را پیشنهاد داد. ساخت این اثر هنری به نادر قشقایی، هنرمند مجسمه ساز سپرده شد. این مجسمه روی پایه ۳ متری قرار دارد و ارتفاع آن به ۶ متر می رسد.

میدان دریند

مجسمه مرد کوهنورد در میدان دریند، تندیبسی از امیر شاه قدمی یکی از چتربازان و مربیان زنده کوهنوردی در مرکز آموزش تکاروی ارتش است.

نام مجسمه	مرد کوهنورد
نشانی	انتهای خیابان دریند

دیدار با کوهنورد در دریند

سال ۱۳۳۷ جمعی از کوهنوردان ساخت مجسمه یک کوهنورد را به فدراسیون کوهنوردی پیشنهاد دادند و این امر با کمک شهردار وقت محقق شد. رضا لعل ریاحی، هنرمند سازنده این تندیس بود و از امیر شاه قدمی، کوهنورد برجسته به عنوان مدل استفاده کرد. این مجسمه سیمانی از سال ۱۳۴۱ تا امروز در میدان دریند خودنمایی می کند.

نشانی: خیابان حجاب، ضلع شمالی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

پاییز امسال همزمان با هفته کودک، از سردیس های توران میرهادی، مادر ادبیات کودک و نوجوان و علی اکبر صادقی، تصویرگر کتاب کودک در محل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان رونمایی شد. سارا اتقوی، سازنده سردیس توران میرهادی و محسن ناصریان، سازنده تندیس علی اکبر صادقی هستند. این سردیس ها از بتن گلاسه و فایبر گلاس ساخته شده اند. علی اکبر صادقی، دانش آموخته هنرهای زیبا و پیشگامان هنر نوگرای ایران و از نقاشان صاحب نام در سبک سوررئالیسم بوده است. او جزو نخستین هنرمندان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و یکی از بنیانگذاران فیلم های انیمیشن این مؤسسه بود. توران میرهادی هم استاد ادبیات کودک، نویسنده و کارشناس آموزش و پرورش، بنیانگذار شورای کتاب کودک و از بنیانگذاران فرهنگنامه کودکان و نوجوانان بود.

توران میرهادی و علی اکبر صادقی